

11.6.1987

Työeläkelaitoksille

REKISTERIOTEPALVELUN KEHITTÄMINEN

1

Yleistä

Työeläkejärjestelmän piirissä olevat työntekijät ja yrittäjät ovat saaneet Eläketurvakeskukselta rekisteriotteita työsuhderekisteristä ja eläkelaitoksilta erilaisia eläkeoikeudesta kertovia laskelmia.

Eläketurvakeskus on lähettänyt työsuhderekisteriotteita vuodesta 1967 lukien. Otteita on annettu sekä pyyntökorttien perusteella että automaattisena otepalveluna. Automaattisen otepalvelun perusteella työntekijä saa rekisteriotteen TEL-työsuhteen päätyttyä, tullessaan ensimmäisen kerran työeläkejärjestelmän piiriin TEL- tai LEL-työntekijänä sekä työsuhteeseen sovelletun teknisen katkaisun jälkeen.

Eläketurvakeskus on toimittanut eläkelaitoksille vanhuuseläkkeen ennakkolaskentaa varten tiedot työsuhderekisteristä täydennettynä Väestörekisterikeskukselta pyydetyillä osoite- ja perhetiedoilla. Eläkelaitokset laskevat eläkkeen määrän ennen 65 vuoden ikää ja lähettävät ennakkotiedon tulevalle eläkkeen saajalle.

Työeläkejärjestelmän 25-vuotisjuhlavuoden johdosta Työeläkelaitosten liitto on tehnyt aloitteen, että Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset laajentavat tämän vuoden aikana eläkelaskelmapalvelua siten, että eläkelaitokset voivat toimittaa vakuuttamistaan työntekijöistä tai yrittäjistä valituille ryhmille Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin perustuvia eläkelaskelmia. Eläketurvakeskus antaa laskelmien tulostamiseen tarvittavat rekisteri- ja osoitetiedot konekielisessä muodossa eläkelaitokselle. Vaihtoehtoisena menettelynä Eläketurvakeskus tulostaa laskelmat pyynnön perusteella eläkelaitoksen puolesta.

Eläketurvakeskus jatkaa entiseen tapaan vakuutetun omasta pyynnöstä annettavien rekisteriotteiden lähettämistä. Tätä rekisteriottepalveluaan Eläketurvakeskus kehittää siten, että myös jatkuvasta työsuhteesta tai yrittäjätoiminnasta esitetään otteessa markkamääräinen

11.6.1987

eläkearvio samaan tapaan kuin eläkelaitosten puolesta tulostettavissa laskelmissa.

Nyt laajeneva rekisteriotepalvelu ja ennakkolaskelmat antavat normaalisti työntekoaan jatkavalle riittävän tiedon eläketurvasta. Varhaiseläkeikäisten vakuutettujen yksilöllistä palvelua parannetaan antamalla heille pyynnöstä tietoja eri eläkelajeista. Tarkoituksena on selvittää eläkkeelle aikovalle eri eläkemuotojen sopivuutta hänen omaan tilanteeseensa. Palvelu tähtää siihen, että työeläkejärjestelmä voi antaa vakuutetulle neuvoja työeläkkeistä, kansaneläkkeestä, työttömyys- ja sairauspäivärahasta sekä verotuksesta. Yksilöllisen palvelun parantamisella ei tule kuitenkaan luoda vääriä odotuksia eläkkeelle siirtymisestä.

2

Eläkelaskelmien tulostaminen

Eläkelaskelmien tulee perustua yhtenäiseen kaavaan siten, ettei eri laitosten laskelmien ulkoasujen ja rakenteiden vaihteluilla vaaranneta tietojen ymmärrettävyyttä ja luotettavuutta. Laskelman antotavasta riippumatta siitä on aina käytävä ilmi, että päättyneen työsuhteen ja päättyneen yrittäjätoiminnan tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin, miksi laskelma on toimitettu saajalle sekä miten laskelman saajan on meneteltävä havaitessaan mahdollisia puutteita tai virheitä esitetyissä tiedoissa. Laskelmien tiedot ovat luottamuksellisia ja tarkoitettu henkilöille itselleen annettaviksi. Antamisessa on noudatettava asiaan liittyviä ohjeita, jotka tällä hetkellä ilmenevät lähinnä ETK:n yleiskirjeestä 21/81.

2.1

Eläkelaitoksen tulostama laskelma

Eläkelaskelman tulostamista varten Eläketurvakeskus toimittaa rekisteritiedot ja osoitetiedot eläkelaitokselle. Eläkelaitos määrittelee laskelman saajien joukon joko ilmoittamalla henkilötunnukset tai laskelman saajien valintasäännöt. Laskelman saavista henkilöistä edellytetään, että heillä on jatkuva työsuhde tai yrittäjäjakso, joka on vakuutettu kyseisessä eläkelaitoksessa.

Eläkelaskelman saajien valintasääntönä käytetään ensisijaisesti henkilön syntymäaikaa, mutta myös muita valintasääntöjä voidaan käyttää. Valintasääntöjä tarkistetaan ja monipuolistetaan esiintyvien tarpeiden mukaisesti. Kuvausta kulloinkin käytössä olevista valintasäännöistä ylläpidetään Eläketurvakeskuksessa.

11.6.1987

Laskelmien tulostamisen yhteydessä Eläketurvakeskus tekee rekisteritietojensa perusteella laskelman saannin asiallisuustarkistuksen mm. karsimalla hiljattain otteen saaneet tai henkilöt, joiden eläkehakemus on vireillä.

Tiedot annetaan konekielisinä ja eri eläkelaitoksille yhden yhteisen tietuekuvauksen mukaisena. Eläketurvakeskus ylläpitää erillistä tietuekuvausta.

Eläkelaskelmalta tulee ilmetä se päivämäärä, jolloin tiedot on poimittu Eläketurvakeskuksen rekisteristä. Tietojen poimintapäivä ilmoitetaan eläkelaitokselle rekisteritietojen antamisen yhteydessä. Eläketurvakeskus rekisteröi poimintapäivän omaan rekisteriinsä. Tietoa käytetään mm. otepalvelun ohjauksessa ja viitetietona asiakaspalvelutilanteessa.

2.2

Eläketurvakeskuksen tulostama laskelma eläkelaitoksen pyynnöstä

Eläkelaitos voi myös pyytää Eläketurvakeskusta tulostamaan määrätylle työntekijöiden tai yrittäjien joukolle eläkelaskelmat. Eläketurvakeskus poimii laskelman saajat sovittujen valintasääntöjen mukaan, jotka ovat samat kuin Eläketurvakeskuksen rekisteritietojen poiminnassa eläkelaitoksille. Lisäksi on mahdollista toimittaa eläkelaskelmat Eläketurvakeskukselle ilmoitettavien henkilötunnusten perusteella.

Eläkelaitoksen puolesta tulostettu laskelma on soveltuvin osin saman sisältöinen kuin Eläketurvakeskuksen itsensä käyttämä rekisteriote. Eläketurvakeskus ilmoittaa laskelmalle kirjoitettavassa johdantotekstissä laskelman pyytäneen eläkelaitoksen. Tarvittaessa voidaan johdantotekstiä muotoilla eläkelaitoksen esittämien erityistarpeiden mukaisesti.

Eläketurvakeskuksen rekisteritietojen ohessa otteelle tulostetaan arviolaskelma eläkkeen määrästä. Arviolaskelma perustuu Eläketurvakeskuksen rekisterissä oleviin vapaakirjatietoihin ja jatkuvan työsuhteen tai yrittäjätoiminnan ansio- ja muihin tietoihin, jotka eläkelaitos voi ilmoittaa Eläketurvakeskukselle laskelmaa varten. Ansiotietojen puuttuessa jatkuvan työsuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella määräytyvä eläke ilmoitetaan laskelmalla pelkästään prosenttimääräisenä.

Käytettävistä tiedoista ja laskelmien antamisen menettelytavoista sovitaan laitoskohtaisesti.

11.6.1987

Eläkelaitos postittaa itse laskelmat. Tarvittaessa on mahdollista sopia, että Eläketurvakeskus erillistä maksua vastaan huolehtii postituksesta.

3

Eläketurvakeskuksen otepalveluun tarvittavien tietojen toimittaminen

Oman rekisteriotteensa markkamääräistä eläkearviota varten Eläketurvakeskus pyytää eläkelaitokselta ansiotiedot ja muut eläkkeen määräämiseen vaikuttavat tiedot. Eläketurvakeskus pyytää tiedot joko konekielissä muodossa tai listauksena eläkelaitoksen atk-mahdollisuuksista riippuen.

4

Laskelman saajien neuvonta ja eläkeoikeuksien selvittely

Laskelman lähettänyt eläkelaitos pyytää vakuutettua tarkistamaan laskelmassa olevat työsuhdetiedot. Jos vakuutettu havaitsee puutteita tai virheitä, häntä pyydetään ottamaan niistä yhteyttä laskelman lähettäneeseen eläkelaitokseen.

Jos selvitettävä ansiotoiminta kuuluu LEL:n, TaEL:n tai MYEL:n piiriin, eläkelaitos siirtää asian käsittelyn näiden eläkelakien toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille. Nämä lähettävät selvitystyön päättyä vastauksen vakuutetulle.

Jos selvitettävä ansiotoiminta kuuluu julkisen sektorin eläkelakien piiriin, siirretään asian käsittely näiden eläkelakien toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille.

Päällekkäisen selvitystyön välttämiseksi Eläketurvakeskus vie rekisteriinsä aina merkinnän selvittelytapauksesta riippumatta siitä käsitteleekö asian laskelman lähettänyt eläkelaitos tai Eläketurvakeskus. Rekisteröinti varmistaa myös sen, että mahdollinen eläkehakemuksen vireilletulo ja selvitystyö kohtaavat.

4.1

Laskelman lähettäneen eläkelaitoksen selvitettävät tapaukset

Jos selvitettävä TEL- tai YEL-ansiotoiminta on vakuutettu vain laskelman toimittaneessa eläkelaitoksessa, kyseinen eläkelaitos ilmoittaa vakuutetulle ja Eläketurvakeskukselle kirjallisesti selvitystyön aloittamisesta. Käsiteltyään asian eläkelaitos ilmoittaa tuloksen vakuutetulle sekä Eläketurvakeskukselle.

11.6.1987

4.2

Käsittely Eläketurvakeskuksessa

Jos selvitetävänä oleva TEL- tai YEL-ansiotoiminta liittyy jonkin toisen eläkelaitoksen vakuuttamaan aikaan tai vakuutusta ei ole lainkaan järjestetty, asian käsittelee Eläketurvakeskus. Laskelman lähettänyt eläkelaitos ilmoittaa vakuutetulle, että asian käsittely siirretään Eläketurvakeskukselle.

Käsittely saatetaan vireille Eläketurvakeskuksessa siten, että eläkelaitos lähettää asiakirjajäljennökset tai niiden puuttuessa - esim. kun asia on tullut vireille suullisesti - eläkelaitoksen täyttämän valvontalomakkeen (ETK 2092) Eläketurvakeskukseen.

Eläkelaitoksen Eläketurvakeskukseen lähettämien tapausten käsittely tapahtuu Eläketurvakeskuksen omasta otepalvelusta tulevien selvittelytapausten joukossa. Jos vakuutusta ei ole lainkaan järjestetty, Eläketurvakeskus selvittää työnantajan vakuuttamisvelvollisuuden. Jos vakuutus on järjestetty, Eläketurvakeskus lähettää selvittelypyynnön vakuuttaneelle eläkelaitokselle. Käsittelyn päätyttyä Eläketurvakeskus ilmoittaa tuloksen vakuutetulle.

4.3

Selvittelyn jakautuminen eläkelaskelman lähettäneeseen eläkelaitokseen sekä Eläketurvakeskukseen

Jos eläketurvan selvittely jakautuu sekä laskelman lähettäneeseen eläkelaitokseen että Eläketurvakeskukseen, eläkelaitos ilmoittaa vakuutetulle kirjallisesti selvitystyön aloittamisesta. Kun selvitystyö on päätynyt, Eläketurvakeskus kokoaa ja lähettää vastauksen vakuutetulle.

5

Eläkelaskelmiin liittyvän selvittelytyön seuranta ja rekisteröinti

Eläketurvakeskus valvoo ja seuraa jatkuvasti työsuhde- rekisteriin kirjattujen eläkeoikeustietojen oikeellisuutta sekä pyrkii varmistautumaan, että rekisteritietojen korjaustoimenpiteet tehdään mahdollisimman nopeasti. Myös nyt laajenevan rekisteriotepalvelun osalta Eläketurvakeskus seuraa näitä seikkoja liittämällä eläkelaskelmien perusteella tehtävät selvittelytoimenpiteet seuranta- ja tilastointijärjestelmänsä piiriin.

11.6.1987

Eläketurvakeskus rekisteröi laskelmien poimintapäivät samalla, kun se poimii tiedot rekisteristään. Kun laskelman antaminen estyy tai laskelma palautuu sen takia, ettei laskelman vastaanottajaa tavoiteta, laskelman antamisesta kertova päivä poistetaan rekisteristä. Tätä varten eläkelaitosten tulee toimittaa tieto palautuneista laskelmista Eläketurvakeskukselle. Kukin eläkelaitos lähettää kuukauden aikana palautuneet laskelmat yhtenä lähetyksenä kuukauden lopussa Eläketurvakeskukselle.

6

Eläkelaskelmien antamisajankohdat ja yhteismääristä sopiminen

Eläkelaskelmien antamispyynnöt toimitetaan Eläketurvakeskukselle viimeistään antamiskuukautta edeltävän kuukauden kuluessa. Eläketurvakeskus toimittaa tiedot noin kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

Laskelmien antamista säädellään siten, että laskelmien johdosta tehtävät selvittelypyynnöt saadaan käsiteltyksi riittäväällä huolellisuudella kohtuujassa. Mikäli rekisteriotemäärät kasaantuisivat liiaksi johonkin ajankohtaan, Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset sopivat määrien laitospohjaisesta tasaamisesta.

7

Laskelmapalvelusta aiheutuvien kulujen korvaaminen
Eläketurvakeskukselle

Eläketurvakeskus perii kultakin toimeksiannon antaneelta laitokselta laskelmien antamisesta aiheutuneet kulut.

8

Eläkkeelle aikovien neuvonta

Eläkelaitokset ovat antaneet kirjeenvaihdon ja neuvonan yhteydessä vakuutetuille eläkelaskelmia. Eläketurvakeskuksen työeläkkeen tiedustelukortilla vakuutetut ovat myös voineet pyytää vaihtoehtoisia eläkelaskelmia. Yhteydenoton helpottamiseksi laaditaan eläkkeelle aikovan tiedustelulomake, jota on saatavana työeläkelaitoksissa ja niiden palvelupisteissä. Pyyntö ohjataan Eläketurvakeskuksesta laskelman pyytäjän viimeisen työsuhteen vakuuttaneeseen eläkelaitokseen.

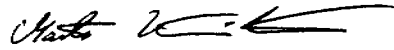
Vakuutetun pyytämä eläkelaskelma laaditaan eläkelaitoksessa. Laskelman laatimista varten Eläketurvakeskus lähettää eläkelaitoksille samat tiedot kuin vanhuuseläkkeen ennakkolaskelmaakin varten. Eläkelaitos lähettää laskelman suoraan vakuutetulle.

11.6.1987

Tarvittavia lisätietoja vakuutettu saa kirjeitse tai puhelimitse eläkelaitoksesta. Jos esille tulee puutteita tai virheitä rekisteritiedoissa, menetellään samoin kuin edellä on selostettu laskelmapalvelusta tulevien selvityspyyntöjen kohdalla.

Jos joillakin eläkelaitoksilla ei ole alkuvaiheessa valmiuksia vaihtoehtojen laskemiseen, eläkelaitokset voivat sopia Eläketurvakeskuksen kanssa neuvonnan järjestämisestä.

ELÄKETURVAKESKUS

Martti Hännikäinen

Hannu Ramberg